

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSJR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) koji su okončali rad 2015., odnosno 2017. godine

OBRAĆANJE

PREDSJEDNIK

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Haag, 11. juli 2019.

Sudija Carmel Agius
Predsjednik

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove Govor održan na 24. komemoraciji genocida u Srebrenici, 11. juli 2019.

Vaše ekscelencije,
Poštovane porodice žrtava, preživjeli i njihove porodice,
Majke Srebrenice i druge asocijacije žrtava,
Dame i gospodo,

Dopustite mi da započnem prenoseći vam pozdrave sudija i drugih čelnika Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (Mehanizam); iako nisu ovdje lično prisutni, duhom su sa nama. Oni mi se pridružuju u izražavanju najdubljeg poštovanja vama i ljudima ove zemlje, kao i našeg najiskrenijeg saučešća porodicama svih žrtava, uključujući one koje će konačno biti pokopane ovog popodneva.

Prije dvije godine, obratio sam vam se ovdje kao posljednji predsjednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). Godine 2018. nisam imao priliku da prisustvujem, ali sam naravno u mislima bio s vama. Sada vam se obraćam po prvi put u svom novom svojstvu predsjednika Mehanizma.

MKSJ i institucija koja ga je nasljedila, Mehanizam, služe međunarodnoj pravdi ukupno već više od četvrt stoljeća. Zahvaljujući njihovom radu i značajnim presudama, međunarodni pravni pejisaž se nepovratno promijenio. Promijenila se i situacija u Bosni i Hercegovini. Osobe najodgovornije za gnusne zločine počinjene tokom sukoba početkom 1990-ih privedene su pravdi, utvrđen je iscrpan istorijski zapis, a velika većina onih koji su ubijeni najzad je na dostojan način pokopana. Ove godišnje komemoracije su stoga i spomenik odlučnosti Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, koji je 1993. osnovao MKSJ, a 2012. Mehanizam, da donese pravdu žrtvama, njihovim porodicama i ovom regionu.

Danas, godinu i po dana poslije okončanja rada MKSJ-a, osvrćem se na njegov rad i osjećam ponos što je Međunarodni sud učinio sve u svojoj moći, kao što će Mehanizam nastaviti to da čini, da obezbijedi pravdu za žrtve sukoba početkom 1990-ih godina, bez obzira na njihovu nacionalnost. U vezi s tim događajima kojih se danas sjećamo, presude MKSJ-a bile su prve kojima je utvrđeno da su oni predstavljali zločin genocida. Njima je van razumne sumnje utvrđeno kako je genocid bio pažljivo planiran; kako je bio sistematski i brutalno sproveden za nekoliko dana, ostavivši mrtvim do osam hiljada muslimanskih muškaraca i dječaka; i kako su njihova tijela bacana u masovne grobnice, bila ekshumirana i pokopavana po drugi ili treći put, u drugim masovnim grobnicama. Najviši sud na svijetu, Međunarodni sud pravde (MSP), takođe je zaključio da je ono što se desilo u Srebrenici

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Arusha Tel.: +255 (0)27 256 5376

Haag Tel.: +31 (0)70 512 5691

Email: mict-press@un.org

Pratite nas: [Facebook](#), [Twitter](#), [YouTube](#), [LinkedIn](#)

<http://www.irmct.org/>

predstavljalo genocid. Mehanizam je nedavno, u martu ove godine, izrekao značajnu presudu kojom je potvrđeno da je počinjen genocid.

Žrtve, njihove porodice i najvoljeniji podnijeli su užas i patnje tih događaja. Vi živite sa tom strahotom od 1995. i podnosite njene svakodnevne posljedice. Kao da sve to već nije dovoljno, takođe ste morali podnijeti okrutnu uvredu da čujete kako drugi poriču da se genocid uopšte dogodio, uprkos onome za što vi znate da je istina, uprkos nepobitnim dokazima i uprkos presudama i međunarodnih i domaćih sudova. Vi znate daleko bolje od mene kako žestoka je ta kampanja negiranja i kako je u posljednje vrijeme dobila na ubrzanju. Mogu samo zamisliti kako veoma teško to mora biti za vas, zbog toga što se time vaše priče i vaša vlastita proživljena iskustva smišljeno osporavaju i dovode u pitanje.

Negiranje genocida zamišljeno je tako da vas povrijedi i na taj način učini bespomoćnima. Na to se može gledati kao na način perpetuiranja samog genocida, a čini se s namjerom da spriječi zacjeljivanje rana. Negiranje za političku dobit upotrebljavaju lideri koji žele da izvuku korist od etnički podijeljene Bosne i Hercegovine koja ostaje zaglavljena u prošlosti. Kako sam rekao u svom govoru na Četvrtoj međunarodnoj konferenciji "Stop negiranju genocida i holokausta" održanoj u Sarajevu prije tri sedmice, oni koji negiraju genocid u Srebrenici mogu takođe pokušavati da izvuku korist iz okončanja rada MKSJ-a. Oni očigledno zaboravljaju da će Mehanizam i dalje biti uz vas, rame uz rame, umjesto MKSJ-a. Štaviše, Mehanizam, i ja kao njegov predsjednik, imamo odgovornost da branimo presude kako MKSJ-a tako i Mehanizma, kao i istinu koja je njima utvrđena. Mogu vas uvjeriti da je upravo to ono što će se i dalje dešavati.

Naročito u ovom trenutku, ključno je da vladavina prava i uloga sudova budu odbranjeni. Sada je posebno značajno da se snažno uzvrati nastojanjima negatora da prekrajaju istoriju. To će iziskivati usredsređen napor lidera i ljudi ove zemlje, kao i podršku međunarodne zajednice.

Dozvolite mi da naglasim da osuda za genocid nije stvar o kojoj odlučuju političari ili pojedinci. Samo sudovi imaju nadležnost za utvrđivanje da li je počinjen neki zločin i ko je za to odgovoran, na osnovu predočenih i provjerenih dokaza, a u skladu s pravom i suštinskim pravičnim postupkom. Oni koji negiraju legitimitet zaključaka MKSJ-a i Mehanizma moraju biti upozoreni da je Savjet bezbjednosti povjerio mandat ovim institucijama – i nikom drugom – da istraže, procesuiraju, presude i kazne zločine počinjene ovdje u julu 1995. Oni dalje moraju biti upozoreni da je domaćim sudovima povjerena ova uloga u budućnosti, kako je to takođe predvidio Savjet bezbjednosti. Vi morate – mi svi moramo – biti aktivni u osudi i razotkrivanju onih koji bi da zamijene dugo važeće presude međunarodnih i domaćih sudova svojim takozvanim 'nalazima'.

Dame i gospodo,

Dok stojimo zajedno na ovom tlu koje je vidjelo tako mnogo nečovječnosti, riješimo u ovom trenutku da se ujedinito protiv ovih glasova mržnje. Obavežimo se da ćemo i dalje što srčanije možemo braniti utvrđene činjenice. Nastavimo zahtijevati da procesi pravde budu poštovani i potvrđeni.

Pritom, moramo uvijek pamtit žrtve i njihove voljene, koji su razlog što smo danas ovdje. Vaša izuzetna hrabrost i otpornost predstavlja inspiraciju za sve nas.

Hvala vam mnogo na vašoj pažnji.
